

Koninklijke Vlaamse Academie
van België voor Wetenschappen en Kunsten

Een Vlaams platform voor digitale innovatie in het hoger onderwijs. Zin of onzin?

Debatavond 20 april 2016

Voorgeschiedenis: KVAB-Standpunten

<http://www.kvab.be/standpunten.aspx>

Standpunt 33: Denkers

HIGHER EDUCATION IN THE DIGITAL ERA A THINKING EXERCISE IN FLANDERS

Should higher education institutions embrace the digital revolution as the key to a new future? Should they resist it as a threat to their very essence, or just ignore it as just another dot com bubble? Did Flemish universities and colleges miss the train already? The latter century not (yet). Flemish institutions are intensively engaged in e-learning: by scientific research, through a wide range of pilot projects (up to the organization of their own MOOCs), the famous Massive Open Online Courses) and by thorough discussion and reflection. The above was one of the conclusions made by the two 'thinkers in residence' who were invited in 2014 by the KVAB to explore the state of the art in Flemish Higher Education and to confront it with their own vision and experience. Both thinkers are international top experts in the advanced use of ICT in education.

Diana Laurillard (University College London, London Knowledge Lab) is professor of Learning with Digital Technologies and has a considerable experience in research and implementation of new ICT-based technologies in education. She has developed systematic methods and software tools (learning designers) for the production of new electronic learning materials and their optimal use in real life conditions.

Pierre Dillenbourg is professor at the Ecole Polytechnique Fédérale de Lausanne (EPFL), School of Computer & Communication Sciences, and has built an extended expertise in MOOCs, Computer-supported collaborative learning and work, Learning Technologies and Human-Computer Interaction. He coordinates the development and support of MOOCs at EPFL.

For a year the Thinkers collaborated closely with a local experts group (involving representatives from the higher education institutions, the relevant official bodies (Ministry of Education, accreditation body INVAO, educational council VLOR, interuniversity council VLIR) as well as the coordinating student organization VVS). They participated in various seminars and workshops at the five Flemish Universities and the UCL (Université Catholique de Louvain). Each of the Thinkers has drafted his/her conclusions and recommendations into a final position paper, contained in this report. Diana Laurillard lucidly develops her 'thinking about blended learning' in Flanders. Blended learning requires 'thoughtful' learning design: 'in order to improve the learning of the student as well as the societal effectiveness of higher education. Pierre Dillenbourg formulates a digital strategy for Flanders universities: 'in order to strengthen and broaden their societal function by the optimal integration of digital technology. The full texts of both papers are published in this report.

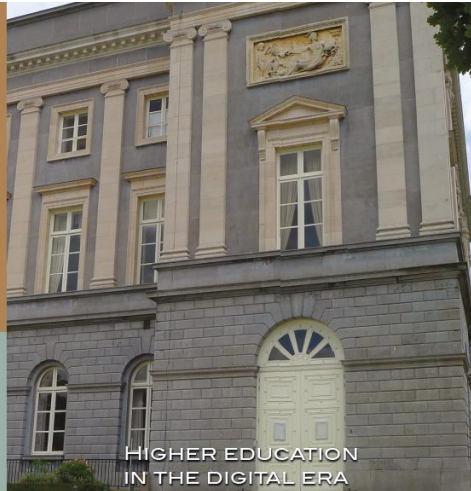

After the KVAB closing symposium of November 19th, 2014, Diana Laurillard and Pierre Dillenbourg presented keynote lectures to the 13th Emoco Forum of the University Foundation 'Will universities survive the e-learning revolution?' A selective synthesis of this forum by Philippe Van Parijs (UCL) is added as an epilogue to the Thinkers' position papers.

In the spring of 2015, members of the local experts group reflected thoroughly on the Thinkers' ideas, and incorporated them further into the group's own conclusions and recommendations for the Flemish scene. This report of the reflection group is published as KVAB-standpunt 34, Hoger onderwijs voor de digitale eeuw (higher education for the digital century).

Koninklijke Vlaamse Academie van België voor Wetenschappen en Kunsten, 2015
Standpunten 33

HIGHER EDUCATION IN THE DIGITAL ERA A THINKING EXERCISE IN FLANDERS

Georges Van der Perre
Jan Van Campenhout (eds.)

Standpunt 34: Reflectiegroep

HOGER ONDERWIJS VOOR DE DIGITALE EEUW KVAB-REFLECTIEGROEP "BLENDED LEARNING"

"Will universities survive the e-learning revolution?" De klassieke universiteit ligt op sterven? "Vermoadt de universiteit niet: De kantteekeningen van het voorbije jaar liggen er niet om. Moeten onze universiteiten en hogescholen de digitale revolutie omarmen of de zeuren tot een nieuwe toekomst moeten ze die juist schouderen als een bedreiging voor hun wezen zelf? Hebben ze de boot misschien al gemist? Dat laatste zeker (nog) niet. De Vlaamse instellingen zijn zeer intensief met e-learning bezig: door wetenschappelijk onderzoek, via een uitgebreide waaier aan pilotprojecten en door grondige discussie en reflectie. In 2014 hebben zij in het kader van het 'denkersprogramma' van de KVAB hun visies en ervaringen uitgewisseld met twee gerenommeerde buitenlandse experts (denkers): Diana Laurillard van de University of London en Pierre Dillenbourg van de Ecole Polytechnique Fédérale de Lausanne. Een jaar lang hebben de twee denkers intensief samengewerkt met een expertsgroep waarin o.m. ook de VLIR, VLOR, INVAO en de studentenorganisatie VVS vertegenwoordigd waren. Ze namen ook deel aan seminars en werksessies bij de vijf Vlaamse universiteiten en de UCL (Université Catholique de Louvain). Sluistuk van deze samenwerking was het druk bijgewoonde symposium van 19 november 2014: '21st Century Learning in Higher Education: The Campus Blended online? The Future Case'.

Hun eindrapporten liggen aan de basis van de eigen visie, voorstellen en aanbevelingen die de KVAB-reflectiegroep "Blended Learning" uitgewerkt heeft in het voorjaar 2015. Deze worden getiteld als dit Standpunt. De position papers van de denkers zelf werden gepubliceerd als KVAB-standpunt 33: 'Higher Education in the Digital Era: A Thinking Exercise in Flanders'. Het uitgangspunt is als volgt: het ligt geen twijfel dat de digitalisering omtrentige mogelijkheden biedt voor onderwijs en leren. In die breikste zowel als in die diepte. Dankzij de nieuwe mogelijkheden in de breedte kunnen universiteiten en hogescholen onderwijs curricula ontwikkelen en hun maatschappelijke functie uitbreiden naar nieuwe doelgroepen. Ze kunnen hun internationale dimensie versterken door cursussen aan te bieden en/of te nemen in het kader van internationale netwerken ('virtuele mobiliteit'). De nieuwe mogelijkheden in de diepte zullen zich niet vanzelf realiseren: niet de technologie op zich zal de onderwijsinstellingen verbeteren, maar wel de doorgedachte combinatie van traditioneel contactonderwijs (met zijn onontkoombare (k)lasmomente en persoonlijke en sociale contacten en ervaringen) met online learning. Deze combinatie hebben een naam: 'blended learning'. Om het digitale potentieel optimaal te valoriseren zijn krachtige acties nodig op de verschillende niveaus: dat van de student en zijn reis, dat van de instelling en dat van de overheid. Zonder de krachtige acties missen onze universiteiten en hogescholen wellicht deze unieke kans om via de digitale revolutie hun onderwijs grondig te vernieuwen, te verbreden en te verbeteren en op die manier hun maatschappelijke functie op te knikken.

HOGER ONDERWIJS VOOR DE DIGITALE EEUW KVAB-REFLECTIEGROEP "BLENDED LEARNING"

Georges Van der Perre
Jan Van Campenhout (e.a.)

Koninklijke Vlaamse Academie van België voor Wetenschappen en Kunsten, 2015
Standpunten 34

KVAB-Standpunt 34 en opvolging

-Uitgangspunten:

1. potentieel digitale technologie ongezien

- voor oplossen **actuele uitdagingen** van het hoger onderwijs
- voor creëren nieuw type van universiteiten en hogescholen, met een **verbeterde en verbrede maatschappelijke rol**

2. krachtige acties nodig, op alle niveaus.

-**Aanbevelingen:** aan docenten en onderzoekers
universiteiten en hogescholen, de overheid

-**Voorstel:** aan de Minister van Onderwijs (15 december 2015):

Vlaams platform voor digitale innovatie in het hoger onderwijs

Vlaams platform voor Digitale Innovatie in het Hoger Onderwijs

- Op te richten in overleg met VLIR, VLHORA, VLOR, NVAO, VVS en representatieve organen van ondernemingswereld, professionele wereld, overheid.
- Geleid door een raad bestaande uit de ter zake bevoegde vice rectoren van de vijf universiteiten, de analoge verantwoordelijken van de associaties, vertegenwoordigers van de diverse stakeholders.
- Operationeel onderbouwd door een centrum (dienst) voor administratieve, organisatorische, technologische ondersteuning,
- Wetenschappelijk onderbouwd door een expertisecentrum (iMinds?)

Vlaams platform voor Digitale Innovatie in het Hoger Onderwijs

Opdrachten:

1. Ondersteuning van overleg en samenwerking tussen HO instellingen
2. Coördinatie van studies en voorbereiding van adviezen voor de overheid
3. Afsluiten van gezamenlijke overeenkomsten met externe partners
4. Initiatie en coördinatie van gemeenschappelijke (inter-institutionele) initiatieven

1. Ondersteuning van overleg en samenwerking tussen HO instellingen

- Uitwisseling van ervaringen en ideeën
- Uitwisselen en delen van online cursussen en leermaterialen (OER- Open Educational Resources)
- Samenwerking in onderwijstechnologische research en expertiseopbouw
- Gezamenlijke creatie van leermaterialen, cursussen (DOCCs- Distributed Open Collaborative Courses) en eventueel zelfs volledige opleidingsprogramma's

2. Studies en advies voor de overheid

- Herdenken van het systeem “ Open Universiteit” en opnieuw bekijken van de samenwerking van de Vlaamse Universiteiten met de OU Nederland vanuit de digitale realiteit?
- Nieuwe kost-en financieringsmodellen voor het hoger onderwijs vanuit Blended Learning?
- Digitale onderwijsinnovatie als essentieel criterium voor accreditatie, kwaliteitszorg, subsidiëring van de instellingen (vijf jaren plannen)?
- Financiële ondersteuning van interinstitutionele en internationale netwerking op het vlak van online learning? (voorbeeld: Erasmus+ van de EU)?
- Regels voor toekenning van studiepunten aan “elders gevolgde” MOOCs ?
- “Learning and education design” als volwaardige wetenschappelijke discipline (FWO)?

3. Gezamenlijke overeenkomsten met externe partners

- Gezamenlijke contracten met MOOCs platformen (EdX, Coursera...)
- Gezamenlijke deelname aan Europese initiatieven zoals Open Up Ed
- Gezamenlijke overeenkomsten met buitenlandse MOOCs en buitenlandse universiteiten en netwerken

4. Initiatie ,coördinatie en ondersteuning van gemeenschappelijke initiatieven

- Stimuleren en ondersteunen van DOCCs en virtuele mobiliteit (op Vlaamse, Europese en “globale” schaal)
- Productie en organisatie van interuniversitaire MOOCs, DOCCs, SPOCS (Small Private Online Courses) in antwoord op de snel veranderende noden van de maatschappij (lifelong learning)
- Organisatie van seminaries en studiedagen

Programma

- **17.30 Inleiding**

- **17:45 Buitenlandse voorbeelden: Noorwegen en Nederland**

-SURF: ICT-samenwerkingsorganisatie van het onderwijs en onderzoek in Nederland

- voorstelling door Voorzitter **Paul Rullmann**

-Norgesuniversitet: Norwegian Agency for Digital Learning in Higher Education -

voorstelling door Chairman **Jens Uwe Korten**

- **18:45 Pauze**

- **19:00 Panelgesprek en debat**

Cis Van den Bogaert, VLIR en VLOR

Luc Vandeput, VLHORA

Piet Desmet, iMinds

Katie Goeman, Centrum voor Instructiepsychologie en -Technologie

Simon Van Damme, Raadgever hoger onderwijs, kabinet Minister Crevits

- **20:30 Slot & receptie**